ÚNOR 2020 ČÍSLO 2 ROČNÍK XVIII

Plzeňský kraj

www.plzensky-kraj.cz

Daniel Georgiev

Kreativita je ve vědě důležitá

3 Úvodník hejtmana
Reprezentační ples PK
Přes Berounku s převozníkem

4 Rozhovor s Ivanou Bartošovou

5 Vyměňte starý kotel za nový

6 112 má narozeniny
Za poctivou cukrařinou do Plané
Pohádky kolem nás

7 Kraj přeje básním i detektivkám

8 Chcete si hrát a zároveň poznávat historii?
Jarní prázdniny s Pamětí národa

9 Stříbro pro Zlatou stezku
Certifikát osvědčuje kvalitu

10 Rozhovor s Danielem Georgievem

12 Škola s jedinečným výukovým systémem v České republice
Mezinárodní soutěž „ROBO 2020“
Sportovní talent AIS

13 Mladí angličtináři se utkali v KONTEXTU
Fakulty ZČU spolupracují s lídry v automobilovém průmyslu

14 Interna C v Rokycanech v provozu
Vzdělávání mediků v oboreche interny a chirurgie

15 Projekt FIRST RESPONDER se otevřel veřejnosti
Rokycanská krev pomůže pacientům s nejtěžšími diagnózami

16 Hyde park na téma Rozvoj regionu

18 Změny jízdních řádů autobusů
SÚS PK kácí stromy okolo silnic

Plzeňský kraj
Vydává:
Plzeňský kraj
Náklad:
283 938 kusů
Redakční rada:
Miroslav Anton, Světlana Budková, Václav Cinádr, Markéta Čekanová, Jana Filípková, Ivo Grüner, Jiří Leščinský, Michal Marek, Alena Marešová, Jindra Radová, Aneta Vaňousová, Eva Šafránková, Jan Šašek, Václav Štekl, René Zeithaml
Grafická úprava – NAVA s.r.o.
E-mail: redakce@plzensky-kraj.cz
Registrováno pod číslem:
MK ČR E 14873
Distribuce výtisků zdarma
Neoznačené články jsou redakčními materiály
Foto na titulní straně: archiv Západočeské univerzity v Plzni

PLZEŇSKÝ KRAJ
iREPORT.cz MUSIC & STYLE MAGAZINE
Kulturní Plzeň

ŽEBŘÍK
OD ROKU 1992
iREPORT MUSIC AWARDS

MONKEY BUSINESS
MŇÁGA A ŽĎORP
MICHAL PROKOP
JOHN WOLFHOOKER
MARPO x TROUBLEGANG
DJ STAGE

13. BŘEZNA 2020
DEPO2015 Plzeň

www.anketazebrik.cz

Soutěžní otázka v tomto čísle zní:
Kdo na loňském Žebříku převzal Speciální ocenění magazínu iREPORT?

1. Vladimír Mišík
2. Petr Janda
3. Michal Pavlíček

Odpovědi zasílejte do **27. 2. 2020** pod heslem **„Žebřík“** na adresu: Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor kancelář hejtmana, Škroupova 18, 306 13, Plzeň nebo na: redakce@plzensky-kraj.cz
Soutěž o 3 vstupenky na vyhlášení cen Žebřík – 13. března v DEPO2015 v Plzni.
Podmínky soutěže naleznete na www.plzensky-kraj.cz.

Moc rád bych touto cestou poděkoval partnerským firmám, díky kterým jsme mohli na plese Plzeňského kraje předat šek v hodnotě 261 tisíc korun režisérovi Vítu Klusákovi. Finanční podpora bude směřována na podporu projektu „V síti“, který prostřednictvím celovečerního dokumentárního filmu otevírá tabu nebezpečí na internetu především pro děti. Právě samotný režisér filmu „V síti“ Vít Klusák představí ve vybraných okresních městech Plzeňského kraje svůj dokument a společně s aktérkami filmu, které čelily kontaktu s nebezpečnými individui, bude se žáky škol diskutovat o nebezpečí číhajícím ve virtuálním prostředí, jehož existenci si většina dětí ani rodičů nepřipouští.

Plzeňský kraj na tuto problematiku upozorňuje také prostřednictvím projektu Kraje pro bezpečný internet, do kterého je již šestým rokem zapojen. I tady se žáci seznamují s riziky, která internet přináší a na která se učí reagovat. Náš kraj se může ve srovnání s ostatními regiony pochlubit největším počtem žáků, kteří se do tohoto projektu zapojili, bylo jich celkem 3 300.

Josef Bernard
hejtman Plzeňského kraje

Kraj na plese podpořil projekt „V síti“

Reprezentační ples Plzeňského kraje nazvaný Křišťálový přilákal na tisícovku hostů, kteří doslova roztančili celý Parkhotel. V rámci plesu předal hejtman Josef Bernard režisérovi Vítu Klusákovi šek na 261 tisíc korun, které darovaly partnerské firmy Plzeňského kraje. Peníze jsou

určeny na uspořádání pořadů upozorňujících na nebezpečí, která číhají na děti na internetu. Osvětovou kampaň odstartuje celovečerní dokumentární film V síti, který jde do kin koncem února.

Největší hvězdou večera byl zpěvák Miroslav Žbirka, ovace sklidilo i taneční vystoupení páru Veronika Arichteva – Michal Necpál nebo zpěvačka Tereza Mašková. K tanci hrál Big Band Karla Vlacha.

Přes Berounku s převozníkem

Přívozy patří v mysli mnoha lidí spíš do pohádek nebo do minulosti. V Plzeňském kraji jde ale o současnost a nezbytnost. Přes Berounku jezdí dva. Historie nadrybského sahá až do 12. století a přívoz v Darové zmiňují už vojenské mapy ze druhé poloviny 18. století. Ten dokáže přepravit přes vodu i nákladní auto.

V polovině 19. století bylo na celém toku Berounky pětačtyřicet přívozů, a to loďkových i prámových. Mnoho z nich bylo erárních s licencí, další byly soukromé, například u mlýnů a samot, kde převozníky byli často sami rybáři nebo mlynáři. Na prámech a lodích se přepravovali lidé do práce, povozy s materiálem a horninami do průmyslových závodů, obilí do mlýnů. Často se však stávalo, že po velkých povodních byl provoz na dlouhou dobu zastaven a v některých případech již nebyl přívoz nikdy obnoven. S budováním mostů a ukončováním ekonomických aktivit na řece se pomalu začala většina přívozů rušit. Počátkem 21. století zbyl s celoročním provozem jen přívoz v Darové, sezonní provoz má pak přívoz v Nadrybech.

Foto A. Kokošková

„Přívoz v Darové, jehož provoz podporuje i Plzeňský kraj, je nejen důležitou spojnicí mezi oběma břehy, ale také historickou, technickou a turistickou raritou,“ říká hejtman Josef Bernard. K jedinečnému zážitku a pohodě přispívá i srdečnost a ochota převozníků. U nich si může každý turista nechat dát do „vandrbuku“ turistické razítko.

Článek z podkladů M. Hurta

Víte, že...

...Plzeňský kraj v příštích dvou letech opět ušetří na energiích? Díky Centrálnímu nákupu se mu podařilo získat pro své organizace elektřinu a plyn levnější o 16 až 20 procent.

Zájmové vzdělávání slaví sedmdesátiny

Neformální vzdělávání má letos dvojí výročí: organizované zájmové vzdělávání funguje už sedmdesát let a čtyřicet let slaví Středisko volného času Radovánek. Proto se rozhovor s náměstkyní hejtmana pro oblast školství a cestovního ruchu Ivanou Bartošovou týkal právě tohoto tématu.

„Na začátku všeho stál vznik Krajského domu pionýrů a mládeže v Pallově ulici. Teď zde sídlí Středisko volného času Radovánek. V posledních letech do samotné budovy Plzeňský kraj významně investoval. Objekt prošel rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací," říká Ivana Bartošová.

Víme, jak před těmi sedmdesáti lety vypadaly první kroužky, které tu fungovaly?
Svojí strukturou byly podobné těm dnešním: byly tu kroužky pohybové, rukodělné a hudební. Vzpomínám si, že moje maminka, která tu pracovala, vyprávěla, že sháněla dobrovolníky, kteří by je vedli. Řemeslníky, ženy, které uměly vyšívat, háčkovat nebo plést.

Doba se za sedmdesát let změnila, máme mnoho nových technologií, děti mají jiné zájmy, než měli jejich prarodiče před sedmdesáti lety. O jaké kroužky mají dnes největší zájem?
Mezi nejoblíbenější stále patří pohybové aktivity. V Radovánku je to bezesporu tanec. Kroužků s tímto zaměřením je tu několik, a všechny jsou velmi profesionálně vedené. Na vrcholu stojí Storm Ballet, který má za sebou celou řadu úspěchů. Ale zájem je i o kroužky hudební nebo kroužky moderních technologií, jako je třeba robotika. Své příznivce mají i kroužky přírodovědné nebo kroužek deskových her. To ovšem mluvím jen o Radovánku, jehož je kraj zřizovatelem. Každoročně nabízí více než tři sta různých kroužků. Jenom v Plzni má osm pracovišť a další jsou mimo Plzeň. Celkově má záběr na čtyřicet obcí kraje. Dále Plzeňský kraj zřizuje ještě dalších pět středisek volného času, a to v Nýrsku, v Klatovech, v Horažďovicích, v Tachově a v Rokycanech. Další střediska volného času nebo domy dětí a mládeže si zřizují samy obce či jiné subjekty.

Pak je tu ještě široká síť základních uměleckých škol…
A ta nabízí vysoce kvalitní vzdělávání v hudebních, výtvarných, tanečních i dramatických oborech. Celý systém zájmového vzdělávání pak umožňuje nejen dětem smysluplně trávit volný čas nebo vzdělávání v různých oborech jejich zájmu, ale také cílí na nadané děti a směřuje je dál. Další devizou tohoto vzdělávání je poměrně nízká cena kroužků, takže je dostupné téměř pro každého, kdo skutečně chce.

Za posledních třicet let se zrodil i nový fenomén, kdy za zájmovým vzděláváním nemíří jen děti, ale i dospělí. Pamatujete i na ně?
Na ZUŠ Terezie Brzkové v Plzni jsme před třemi lety zřídili „Akademii umění a kultury vzdělávání třetího věku" pro seniory. Přihlásilo se jich devadesát! Vybrali si hudební nástroje, zpěv, tanec i výtvarné kurzy. V červnu je čeká promoce na závěr tříletého cyklu. Aktivity pro dospělé nabízejí i Střediska volného času. Jde jednak o kroužky, kam chodí dospělí společně s dětmi, ale je tady také nabídka pro rodiče nebo prarodiče, kteří vodí děti na kroužky a hodinu na ně čekají na chodbě. Teď mají možnost i oni strávit tento čas nějakou zajímavou činností.

Když chodí do kroužku dítě, je jasné, že si tak třeba vybírá budoucí profesi nebo jen životního koníčka či dovednost, která se mu jednou bude hodit. K čemu jsou dobré kroužky dospělým? Využijí to třeba při restartu kariéry po padesátce, když přijde syndrom vyhoření?
Určitě. Nebo si tím mohou kompenzovat celodenní pracovní nasazení. Anebo si jenom splní sen z dětství. Důležitý je i aspekt socializace, setkávání se s lidmi se stejným zájmem. A také je možné takto podchytit řadu lidí jako potencionální nové vedoucí kroužků.

Ivana Bartošová předává „Putovní pohár náměstkyně hejtmana PK" v rámci taneční soutěže pořádané „Taneční školou SPIRIT Dance".

Vyměňte starý kotel za nový

Lidé mají stále ještě možnost podat si žádost o kotlíkovou dotaci. Plzeňský kraj získal další finanční prostředky na výměnu neekologických kotlů. V současné době tak ještě zbývá k rozdělení pro konkrétní žadatele 53 milionů korun. Občané Plzeňského kraje mají možnost podat si žádost o kotlíkovou dotaci do dotačního titulu „ZÁSOBNÍK - Pořízení ekologického vytápění v domácnostech III“ a získat finanční podporu na výměnu starého neekologického kotle.

Starý kotel můžete vyměnit za tepelné čerpadlo, plynový kondenzační kotel nebo kotel na biomasu. Maximální výše dotace je stanovena na 127 500 Kč. Žádosti jsou přijímány výhradně elektronicky prostřednictvím aplikace eDotace. Následně je nezbytné doručit povinné přílohy v zalepené obálce do 10 pracovních dní od elektronického podání žádosti, a to buď poštou, nebo osobně na podatelnu Krajského úřadu Plzeňského kraje. Více informací najdete na stránkách Plzeňského kraje http://www.plzensky-kraj.cz/stale-je-moznost-podavat-zadosti-o-kotlikovou-dot.

Kotle Atmos C18S, C20S a C30S vyrobené v březnu 2000 a později nesplňují podmínky třetí vlny kotlíkových dotací. Na štítku mohou mít špatně uvedenou svoji třídu.

V rámci kotlíkových dotací se již vyměnilo 4 178 neekologických kotlů za nové zdroje. Dle dostupných informací je v Plzeňském kraji vytápěno cca 30 tisíc domácností kotli na pevná paliva. Podle zákona o ochraně ovzduší budou moci být od září roku 2022 v provozu pouze kotle na pevná paliva, které splňují minimálně 3. emisní třídu. Čas se krátí, na výměnu zbývá pouhých 31 měsíců!

ČTRNÁCT MILIONŮ NA BEZPEČNOST

Více než 14 milionů korun rozdělí letos kraj mezi obce, aby mohly podpořit bezpečnost na svém území. Peníze jsou určeny například na kamerové systémy nebo na fungování obecních policií.

KRAJ POMŮŽE PRODEJNÁM

V letošním roce bude opět vyhlášen dotační titul Zachování prodejen v malých obcích Plzeňského kraje, na který je v rozpočtu vyčleněna částka 3 miliony korun. Peníze by měly alespoň částečně přispět malým obcím k udržení kamenného obchodu, případně zachovat či obnovit služby pojízdné prodejny na území obce.

PENÍZE PRO CYKLOSTEZKY

Kraj letos vyčlenil dvacet milionů korun na cyklostezky. Dotační program je zaměřen na jejich výstavbu, ale také na budování cyklistické infrastruktury.

POSTIŽENÝM POMOHOU ČTYŘI MILIONY

Bezmála čtyři miliony korun připravil Plzeňský kraj pro grantový titul určený organizacím zdravotně postižených. Peníze rozdělí mezi 27 žadatelů.

ČTYŘI MILIONY PRO HOSPICE

Čtyři miliony korun jsou v letošním roce určeny na podporu domácí hospicové péče. Cílem je umožnit tak nevyléčitelně nemocným v terminálním stádiu života dožít ve vlastním prostředí.

112 má narozeniny

V úterý 11. 2. se slaví Evropský den tísňové linky 112. Prostřednictvím jednotného čísla tísňového volání 112 se lidé v nouzi mohou dovolat pomoci záchranářů ve všech státech Evropské unie. V Plzeňském kraji se narozeniny stodvanáctky budou slavit tradičně v Obchodním centru Plzeň Rokycanská, a to od 13 do 18 hodin.

Hasiči tu budou rozdávat dárkové předměty, ale především vysvětlovat, co je to tísňová linka 112 a kdy na ni volat, jak správně nahlásit mimořádnou událost nebo proč je zneužívání tísňové linky nebezpečné. Kromě toho si tu budete moci vyzkoušet volání na tísňovou linku 112 a hovořit s jejím operátorem. Děti, které sem přinesou obrázek s hasičskou tematikou, dostanou na oplátku obrázek nebo plakát.

Za poctivou cukrařinou do Plané

Máte rádi sladkosti? Venkovský dům Plzeňského kraje představuje vašim chuťovým buňkám Jiřího Brabce, majitele cukrárny v Plané. Ve Venkovském domě jsou k dostání jeho vyhlášené bílkovo-šlehačkové pusinky, ovšem vyplatí se vydat se za ním i do Plané.

Cukrárnu U Kostela vybudoval Jiří Brabec proto, že už nesnesl pohled na chemické

napodobeniny běžně dostupných zákusků a dortů, které byly všude kolem něj. V historickém centru v Plané koupil dům s nezaměnitelným geniem loci, jehož historie je datována až k roku 1750. Otevřel tu domácí cukráničku, kde se dokonce pravidelně konají umělecké výstavy nebo akustické koncerty a kam se sjíždějí lidé ze širokého okolí.

Pohádky kolem nás

Po úspěšném natáčení Čertího brka v kaolinovém dolu v Nevřeni se v loňském roce filmaři opět vrátili do Plzeňského kraje s pohádkovou tematikou. A stejně jako v mnoha předchozích případech je nejvíce zaujala oblast Manětínska a Rabštejnska. V okolí Žihle a na zámku v Manětíně se na počátku loňského léta natáčela pohádka Zdeňka Trošky Zakleté pírko, která přišla do kin začátkem roku. Ještě donedávna se v oblasti nedaleko Žihle těžila žula. Hon na žulu zde přežily dva obrovské balvany, které jsou dnes známé jako Dědek a Bába. Přímo u Báby můžete vidět, jak měly oba masivy svého času namále. Pravidelné tvary zlomů u vedle stojící žuly dávají i dnes, téměř sto let od zákazu těžby, tušit palice a majzlíky. Oba obří kameny jsou dnes součástí Přírodního parku Horní Střela. Pohádka Zakleté pírko vypráví příběh chudé dívky Aninky, která se vydává do světa vysvobodit zakletého prince. Aninka žije na statku s dvěma sestrami, kterým musí neustále sloužit. Jednoho dne najde pírko, jehož pomocí si přivolá prince Vítka, zakletého do ptačí podoby. Když zlé sestry zjistí, že se Aninka schází s pohledným mladíkem, pírko jí vezmou, zničí a Vítek zmizí. Aninka se tak spolu se svým průvodcem vodníkem, kterého si v pohádce zahrál Lukáš Pavlásek, musí vydat do světa. Na projekce Troškovy pohádky můžete zajít do kteréhokoliv z regionálních kin.

Kraj přeje básním i detektivkám

I letos podpoří Plzeňský kraj knihy, které tu vycházejí. Jeho grantový titul je určen autorům a dílům spjatým s naším krajem. V uplynulých letech takto pomohl na cestu ke čtenářům pestré paletě titulů, románů, básnických sbírek, detektivek, povídkových knih i knih zaměřených na historii regionu. Z pestré škály podpořených knih nabízíme našim čtenářům několik ukázek, které mohou být inspirací pro zimní a jarní měsíce.

Zuzana Rampichová:
Mrtvý muž a další záhady šumavských kešek
Detektivní román mladé autorky z netradičního prostředí, které zajímá především mladé – geocachingu. Příběh je napsaný svižnou přitažlivou formou. Jde již o druhou podporu knih Zuzany Rampichové.

Kamil Pešťák:
Následuj mne
Autorův čtvrtý román v napínavém stylu s detektivní zápletkou. Veterán zahraničních misí se po ukončení psychiatrické léčby snaží vrátit do běžného života. Zápletky se odehrávají na Šumavě, v Krkonoších, v Plzni, Praze a v rakouských Alpách.

Květa Monhartová – Jaromír Komorous:
Obrazně řečeno
Básně Jaromíra Komorouse doplněné obrazy Květy Monhartové vznikaly dlouhodobě na základě korespondenční výměny obrazů a básnických textů obou autorů. Název knihy „Obrazně řečeno“ bychom mohli obrátit i na „Řečeno obrazy“, neboť za každým obrazem se skrývá nějaký příběh. Jaromír Komorous se bohužel vydání nedožil.

Václav Engler:
Noc
Sbírka mysticky laděných básní v próze, inspirovaných zejména židovskou spiritualitou. Text má charakter vyznání milovanému protějšku a společné pouti muže a ženy za dosažením vhledu do Bytí zároveň.

Jan Lhoták:
Březany. Kapitoly ze starších dějin obce
Kniha popisuje horažďovické panství a jeho fungování se zaměřením na dějiny vsi Březany, obsahuje přehledy obyvatel, vztahy poddaných a vrchnosti, ale také, jak se Březanští kdysi bavili. Čtenář se dozví podrobnosti nejen o náboženském životě, škole, ale také historii jednotlivých domů.

Kolektiv autorů:
Šťáhlavy – pohled do historie
Výpravná publikace přinášející podrobnou historii Šťáhlav od nejstaršího pravěkého osídlení až do současnosti. Důležitou součástí knihy je bohatý fotografický doprovod, který dokresluje historii spolků, ochotnického divadla, staveb, ale třeba i hostince, prodejny, trafiky nebo cihelny.

Jitka Prokšová:
Samotní lidé
Sbírka povídek autorky, která se ve své tvorbě zabývá většinou psychologickými problémy a mezilidskými vztahy. Kniha je doplněna fotografiemi Evy Hubatové.

Marie Korandová:
Západočeská dramata J. K. Tyla
Román zobrazuje Tylův život v Plzni pohledem jeho manželky Magdaleny a matky jeho dětí – Magdaleniny sestry Anny. Obě vypravěčky jsou Tylem fascinovány a nabízejí čtenáři pohled na trojúhelník rodinného vztahu. Román je doplněn bohatou obrazovou přílohou, která nabízí nejen fotografie archivních dokumentů, divadelních plakátů, ale i ukázek Tylových her na plzeňských jevištích.

Dana Raunerová:
Knížka o zvířatech 5
Malá knížka veršů pro děti s bohatými ilustracemi, které jsou rovněž dílem Dany Raunerové. V současné době chystá šestou knížku, která byla rovněž podpořena dotací Plzeňského kraje.

Mojmír Weimann:
Plzeň a divadlo
Příběhy plzeňského divadla, v nichž se autor pokouší propojit historii plzeňského divadelního dění s mnohdy velmi pohnutými osudy města na soutoku čtyř řek a jeho obyvatel. Mojmír Weimann, ředitel plzeňského Divadla J. K. Tyla v první polovině 90. let, zanechává cenné svědectví, které zahajuje v první polovině 19. století a knihu uzavírá rokem 1989, těsně před společenskými změnami.

Jiří Čechura:
Historie Norimberské a Řezenské cesty na území západních Čech
Třináctá kniha kladrubského patriota a znalce místní historie přináší podrobnou historii dávných zemských stezek na základě studia archivního materiálu a odborných prací. Je doplněna řadou fotografií, nákresů nebo reprodukcí starých obrazů a vedut.

Chcete si hrát a zároveň poznávat historii?

Západočeské muzeum zve až do poloviny prázdnin na hravou výstavu Svět středověkých her.

Ve středověku, jemuž jsme si přivykli říkat temný, měli lidé mnoho svátečních dnů a uměli si je užívat. Jak se lidé bavili ve vrcholném a pozdním středověku, můžete na vlastní smysly okusit díky interaktivní výstavě v hlavní budově Západočeského muzea v Plzni, která vznikla ve spolupráci s jihlavským Muzeem Vysočiny. Můžete si tu zasportovat, užít si bezpečného hazardu, zahrát si na hudební nástroj a k tomu se podívat na originální autentické předměty. Uvidíte, jak vypadal středověký míč, jaké byly oblíbené hračky a co všechno se ke hrám využívalo. Řada z vystavených předmětů pochází z odpadních jímek v plzeňském historickém podzemí.

Jarní prázdniny s Pamětí národa

Plzeňská pobočka Paměti národa přichystala na jarní prázdniny program pro děti. I tentokrát je čeká setkání s pamětníkem, natáčení a zpracování jeho příběhu a řada dalších aktivit. Tématem programu nazvaného Jeepy a čokoláda je osvobození Plzně Americkou armádou. Děti se podívají do Patton Memorial, projdou se po městě s aplikací Místa Paměti národa a dozvědí se mnoho zajímavého o květnu 1945. Přihlášky a informace na Facebooku Paměť národa Plzeňský kraj nebo na e-mailu **PametNarodaPlzen@postbellum.cz**.

Stříbro pro Zlatou stezku

Plzeňský kraj se v lednu prezentoval na mezinárodním veletrhu cestovního ruchu GO a Regiontour 2020 v Brně a vrátil se odtud s druhým místem Velké ceny cestovního ruchu v kategorii Nejlepší produkt. Odbornou porotu zaujala Zlatá stezka, která je společným přeshraničním projektem Plzeňského kraje, Tourismus Verband Ostbayern a Jihočeského kraje. Jde o síť dálkových pěších tras, jejíž česká páteřní trasa začíná v Chodové Plané, prochází napříč Českým lesem a Šumavou a končí v Českých Budějovicích. Trasy Zlaté stezky využívají v maximální možné míře rozsáhlé sítě značených cest KČT. Hlavní stezka je značena oranžově a je rozčleněna do jednodenních úseků po cca 20 km, které jsou označeny logem Zlaté stezky.

Certifikát osvědčuje kvalitu

Mikroregion Šumava – západ a Plzeň – TURISMUS se staly prvními držiteli certifikátů CzechTourismu v našem kraji. Certifikát organizací destinačního managementu by měl garantovat kvalitu a efektivitu služeb poskytovaných v oblasti cestovního ruchu.

Mikroregion Šumava – západ spolupracuje na projektech i s jihočeskou částí Šumavy a s Bavorským lesem. Mezi jejich úspěšné projekty patří například projekt Putování srdcem Evropy, Šumavská sklářská stezka, Hadí stezka nebo Zlatá cesta.

Plzeň – TURISMUS je příspěvkovou organizací Města Plzně, jejímž hlavním úkolem je marketing a management Plzně a okolních obcí. Zaměřuje se především na industriální turismus.

Tipy na akce

13

13. únor, Starý Plzenec
Plzenecké hranice
Přednáška Petra Mikoty.

22

22. únor, Nepomuk
Pietní akt k 76. výročí sestřelení amerického bombardéru Liberator
Kolona vojenských historických vozidel, otevření expozice B-24 Liberator v muzeu.

24

24. únor, Rokycany
Život a dílo Karla Čapka
Přednáška v knihovně.

29

do 29. února, Angusfarm Soběsuky
Grand Restaurant Festival
XI. ročník festivalu dobrého jídla, tentokrát s tématem 2020 SCI-FI.

13

13. březen, Plzeň
Marianne Solivan & Walter Fischbacher Trio
Skvělý jazzový koncert v Domě hudby.

Plesy

15/02
Ochotnický bál, Sokolovna Radnice
Zahrádkářský ples, KD Dvorec
Hasičský ples, Žihle
21/02
Sportovní ples, Nepomuk
22/02
Reprezentační ples města Dobřan, Parkhotel Plzeň
29/02
XXIII. Zahrádkářský ples, Společenský sál Mže Tachov
Hasičský bál, Nepomuk
07/03
10. Country bál, KD Klatovy

Masopusty

15/02
Šťáhlavy
22/02
Postřekov
Dolní Lukavice
Železná Ruda
25/02
Kožlany
29/02
Šlovice

Kreativita je ve vědě důležitá

Daniel Georgiev se narodil v roce 1980 Plzni. V deseti letech odešel za svou matkou do USA. Po studiích na University of New Mexico (město Albuquerque) pracoval jako výzkumný pracovník na různých pozicích. Kromě mateřské univerzity také na univerzitách v Michiganu a Seattlu. Po návratu do Plzně v roce 2010 zakotvil na Západočeské univerzitě, kde založil ojedinělou laboratoř syntetické biologie.

Kde jste žil před svým odchodem do USA?

Na několika místech. Narodil jsem se ve Smetanově ulici, pak jsme se přestěhovali do Houškovky a pak do Částkovky. Chodil jsem do školy v Táborské ulici a hrál jsem fotbal za Dynamo ZČE. Na dětství v Plzni mám hezké vzpomínky, cítil jsem se tady svobodně. Těsně před vysvědčením ve čtvrté třídě mě naložili do letadla a letěl jsem přes Frankfurt do Dallasu. Tam si mě vyzvedla máma.

Takže „plzeňské kořeny“ rozhodly o vašem návratu do Plzně?

No, pravda je, že jsem si Plzeň a Čechy trochu idealizoval, asi jako každý emigrant. Rozhodující pro návrat byla poměrně velkorysá nabídka ZČU založit zde výzkumné pracoviště a budovat projekt syntetické biologie podle svých představ. Zároveň jsem cítil, že pro univerzitu budu přínosem, což je vždycky důležité.

Už v dětství vás zajímal svět vědy?

Já jsem miloval místní planetárium, vesmír byl pro mě neuvěřitelný svět. Vedl jsem si deník o tom, kde kdy vylétl jaký raketoplán do vesmíru. Pak mi táta koupil dětský mikroskop, a to byl úplně jiný pohled, objevil jsem mikrosvět. Ve škole jsem patřil k nejlepším a myslím, že už tenkrát se ve mně probudila soutěživost. Soutěživost pokládám ve škole za důležitou, myslím, že pomáhá člověku najít uplatnění a pak dobrý pocit

z toho, co dělá. Samozřejmě, že k vědě jako takové jsem se dostal až při studiu na univerzitě.

Jaký byl přechod z českého prostředí do americké reality? Prožil jste něco jako kulturní šok?

Bylo to hodně těžké, protože jsem se najednou ocitl v nepreferované skupině. Bílý muž a přistěhovalec bez občanství. Amerika se zaměřuje na podporu svých občanů v menšinových skupinách. Sice jsem vystudoval střední školu s vyznamenáním, ale pak jsem zjistil, že vysokou školu si budu muset zaplatit právě kvůli tomu, že jsem nepatřil k žádné minoritě. A studium na univerzitě v USA je drahá záležitost. My jsme s mámou moc peněz neměli. Naštěstí se díky mým výsledkům za mě přimluvili profesoři ze střední školy a dostal jsem stipendium. Vystudoval jsem kybernetiku (teorii systémů) na University of New Mexico. To je v Čechách cosi jako elektrotechnika a aplikované vědy dohromady. Při bakalářském studiu jsem měl nejlepší průměr známek ze studentů a zároveň už jsem v té době publikoval odborné texty. Díky tomu jsem si mohl vybrat další studium na nejlepších univerzitách v USA. Jako jedinému z ročníku mně zaplatila školné Národní vědecká nadace. Dostal jsem i stipendium na živobytí. Pro můj obor byla nejlepší univerzita v Michiganu, a tak jsem vycestoval z Nového Mexika. Pak jsem ještě dělal výzkum v Seattlu a na jiných místech ve Státech.

Není tak úplně obvyklé, aby vědec vašeho formátu odešel z prestižní světové univerzity do lokálního prostředí české univerzity a založil tam výzkumné pracoviště. Co vás k tomu vedlo?

Mým cílem spíše vždycky bylo stát se profesorem na prestižní universitě ve Státech. Jenže po několika letech výzkumu na univerzitách jsem dostal příležitost pracovat pro jeden startup jako ředitel a překvapilo mě, jak komplexní je možnost skloubit vědecký výzkum s podnikatelským prostředím. V té době jsem jezdil každoročně zpátky do Plzně za rodinou a seznámil jsem se s prostředím ZČU. Dostal jsem nabídku na spolupráci. Nejdřív na krátký úvazek, později se začaly otevírat další dveře. Pravda je, že ve Státech jsem měl ve výzkumu dobré výsledky a nechtěli mě pustit. Trochu jsem za sebou spálil mosty, ale snad jsem udělal dobře.

Na ZČU jste založil laboratoř syntetické biologie. V čem je její jedinečnost?

Západočeská univerzita neměla žádný výzkumný program v oblasti syntetické biologie. To mě lákalo. Dal jsem dohromady tým mladých vědců, tehdy studentů, a během tří let jsme vypracovali koncept diagnostiky dynamiky rakovinných buněk, který jsme experimentálně obhájili v soutěži iGEM na Massachusettském technologickém institutu v Bostonu. Stručně řečeno se nám podařilo pomocí upravených pivních kvasinek odhalit rakovinové metastázy v buňkách mnohem dřív, než dokázaly do té doby používané metody.

Tenhle úspěch byl v roce 2015 hodně medializován, protože jste uspěli v soutěži skutečně renomovaných vědeckých pracovišť. Jak se projekt od té doby posunul?

Dneska jsme někde úplně jinde. Hlavně v pozici laboratoře, která je špičkově vybavená, snese srovnání s obdobnými pracovišti v USA. Výzkum probíhá pod hlavičkou firmy XENO, kterou jsem založil spolu se členy týmu, i když stále pracujeme v rámci výzkumného centra NTIS Fakulty aplikovaných věd ZČU. Jsme dohodnuti s univerzitou, jaký výzkum budeme dělat pro ni, a co je záležitostí firmy. K založení firmy mě vedly tři důvody, které se spojily a se kterými jsem se zatím ve své kariéře nesetkal: virální marketing, inovativní nápad a vysoký finanční potenciál. Přidal bych i tzv. X-faktor, který je v našem oboru důležitý. To jest kvalitní výzkumný tým a příznivé trendy ve vývoji IT systémů, robotizace a umělé inteligence.

Váš tým pořád vychází ze skupiny, která se prosadila s projektem výzkumu rakovinových buněk?

Ano. V užší skupině je nás kolem deseti. Dnes už s námi ale spolupracují na dílčích úkolech i další výzkumníci z okruhu univerzity. Základem úspěchu je společná energie a kreativita, bez té by to nešlo.

Dá se vůbec nějak stručně a pro laika srozumitelně vysvětlit princip vašeho výzkumu?

Řekněme, že hledáme počáteční zdroj, buňku, která začala v lidském organismu nějaký škodlivý proces. Netýká se to jen rakovinových buněk, jde o mnohem širší spektrum onemocnění. Víceméně těch, které ohrožují imunitu těla. Ale zdůrazňuji, že v případě úspěchu budeme pořád jen jakási technologická pomoc pro lékaře, hlavní slovo budou mít při léčení oni.

Jak je to s financováním vašeho výzkumu?

To je ta největší změna. My jsme dnes z převážné části financováni soukromou firmou BPD Partners. Mají v XENO majoritní podíl a jsou schopni nás financovat v téhle fázi, kdy utrácíme jejich peníze. Ale věří našemu potenciálu a samozřejmě očekávají, že náš výzkum jim přinese v budoucnosti zisk. Tomuhle druhu investice se říká venture capital – rizikový kapitál.

Nemálo lidí si možná nedokáže spojení výzkumu s budoucím byznysem představit.

Ale právě na tom je postaven vývoj aplikovaného výzkumu. Společnosti typu venture capital investují do podobných projektů, jako je náš, a očekávají, že se jim kapitál vrátí a zhodnotí. Vědí, že musí být trpělivé. I v téhle podpoře je XENO ojedinělá – firem, které jsou podporovány soukromým kapitálem, bychom napočítali v Čechách stěží do deseti. A syntetické biologii se věnujeme jen my.

Co byste si přál do další etapy rozvoje laboratoře syntetické biologie?

Globální úspěch, abychom spolupracovali s diagnostickými laboratořemi z celého světa. Možná, že to zní neskromně, ale říkal jsem, že jsem soutěživý. Naše laboratoř je vlastně taková malá kreativní sociální bublina, ve které se snažíme něco komplexního postavit. Přitom vím, že komplexní systémy často vznikají samy od sebe, evolucí. Problém je, že když se zboří, neumíme je opravit. Tak my se snažíme pomoci s tou opravou. Umět něco komplexního postavit a opravit je vůbec podle mě velká výzva pro celou kybernetiku.

Poslední otázka je z úplně jiné oblasti. Ještě hrajete amatérsky divadlo? (Daniel Georgiev svého času hrál v plzeňském amatérském souboru Jezírko, pozn. redakce).

Wow! Už nemám čas, bohužel, ale byla to super zkušenost. Nezapomenu na ten zážitek, kdy čekáte za oponou na svůj výstup, buší vám srdce a vy víte, že musíte emocionálně udržet charakter role, aby to bylo pro diváky důvěryhodné. Já jsem si divadlo chtěl hrozně zkusit. Jednak kvůli své kreativitě a pak jsem věřil, že mi divadlo pomůže zlepšit komunikaci při přednáškách, prezentacích nebo v diskusích a rozhovorech. Divadlo vás totiž učí vnímat své emoce skrze text, který říkáte divákům. Bylo to moc fajn.

Rozhovor připravil
Miroslav Anton

Mladí angličtináři se utkali v KONTEXTU

Plzeňský kraj ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni uspořádal pro žáky středních škol druhý ročník on-line soutěže v porozumění anglickému odbornému textu. Tématem byly nové technologie.

Foto T. Liška

Devatenáct škol z Plzeňského kraje do ní přihlásilo celkem 1 684 žáků. Ti byli rozděleni do pěti kategorií podle typu školy a věku. Do finále, které se konalo v prostorách ZČU 9.–10. ledna, postoupilo ze školních kol 54 žáků. Ve finále řešili všichni soutěžící závěrečný on-line test v počítačové učebně obdobně jako ve školních kolech soutěže. Nejúspěšnějších pět soutěžících z pěti kategorií postoupilo do posledního ústního kola před komisi. Všichni umístění na stupních vítězů dostali poukázky na nákup elektroniky od Plzeňského kraje a poukázky na jazykové kurzy Mezinárodní letní jazykové školy Západočeské univerzity v Plzni.

Vítězové v jednotlivých kategoriích:

Kategorie	Družstvo
I. a	Gymnázium Luďka Pika, Plzeň
I. b	Gymnázium Luďka Pika, Plzeň
II. a	SPŠ strojnická a SOŠ prof. Švejcara, Plzeň
II. b	VOŠ a SPŠ elektrotechnická, Plzeň
III.	SPŠ strojnická a SOŠ prof. Švejcara Plzeň

Výuku na dvou fakultách plzeňské univerzity obohatí BMW a ZF

Studenti technických fakult Západočeské univerzity mohou využívat nejen skvělého zázemí a moderního vybavení, ale také čerpat znalosti a zkušenosti od expertů světových průmyslových podniků.

Fakulta strojní nedávno získala dalšího strategického partnera. Je jím proslulá automobilka BMW. Spolupráce bude probíhat v oblasti výzkumu a vývoje a specialisté z BMW se budou podílet na výuce studentů nebo zadávání a konzultacích diplomových prací. BMW Mobility Development Center, dceřiná společnost BMW Group, je současně od loňska generálním partnerem sokolovského kurzu Dětské technické univerzity Fakulty strojní. Fakulta elektrotechnická v lednu uzavřela smlouvu s koncernem ZF Engineering, který patří mezi inovační lídry v automobilovém průmyslu. Spojení je klíčové pro vznik nových technologií a produktů v oblasti elektrifikovaných pohonů vozidel. Studentům smlouva mimo jiné umožní účastnit se stáží v ZF Engineering a aktivně se zapojit do výzkumných projektů řešených společnými týmy fakulty a německého koncernu.

Mezinárodní robotická soutěž „ROBO 2020“

Také mezinárodní robotická soutěž „Robo-vozítko 2020“ proběhla ve spolupráci Plzeňského kraje a ZČU. V soutěži se utkaly 14.–16. ledna dvoučlenné týmy studentů ve věku 17–21 let z České republiky, Číny, Chorvatska, Německa a Slovenské republiky.

Plzeňský kraj reprezentovaly vždy dva týmy z plzeňských škol: VOŠ a SPŠ elektrotechnické, SOU elektrotechnického a SPŠ dopravní. Úkolem soutěžících bylo zkonstruovat robotické vozítko, prezentovat ho před mezinárodní porotou v anglickém jazyce a projet s ním vymezenou dráhou v co nejkratším čase. Vozítko navíc přepravovalo kelímek s odměřeným množstvím vody, která se nesměla rozlít. Dráha byla tvořena vodicí černou zakřivenou čárou na bílém podkladu, startovní čára byla zároveň i cílovou čárou. Vozítko se muselo samočinně rozjet a po projetí dráhy opět samočinně zastavit. Soutěžící mohli získat ocenění i za design vozítka v soutěži kreativity, ve které se hodnotila originální kapotáž vozítka, ochrana elektroniky před vodou nebo zajímavé osvětlení. Vítězové převzali diplomy a hodnotné ceny: stavebnice Zonepi Raspberry, chytré náramky a bluetooth reproduktory. V celkovém pořadí vyhrál tým žáků z Chorvatska. Z domácích týmů byla úspěšná VOŠ a SPŠ elektrotechnická (1. místo v kategorii Nejlepší jízda) v sestavě Libor Blaha a Matěj Hrdinka. Tým obsadil i celkové 2. místo v soutěži.

Škola s jedinečným výukovým systémem v České republice

Základní škola a Mateřská škola při Fakultní nemocnici v Plzni pořádá Dny otevřených dveří. Kdy: 3. 2., 5. 2., 9. 3. a 11. 3. od 10:00 - 17:00 hodin Kde: Ve svých školních zařízeních v Plzni, tj. na Borech, Lochotíně a Slovanech. Zápisy do prvních tříd probíhají v termínu 1. 4. a 7. 4. od 14:00 - 18:00 hodin na uvedených místech.

Škola nabízí nadstandardní prostředí a podmínky pro rozvoj dětí, které jsou inteligentní, šikovné, ale mají různé potíže. Zároveň poskytuje možnost přijmout i staršího žáka z běžné základní školy, kterého trápí problémy s výukou kvůli různým poruchám učení, soustředění nebo větší kolektiv působí negativně na jeho psychiku. Výuka probíhá v příjemném prostředí malého kolektivu pod vedením zkušených speciálních pedagogů systémem individuálního přístupu a se zohledněním nerovnoměrností ve vývoji dítěte. Žáci po ukončení 5. ročníku bez problémů přecházejí na 2. stupeň základní školy či víceletá gymnázia. Škola poskytuje péči o žáky od 6:15 - 17:00 hodin. Nabízí tzv. ozdravný program, řadu mimoškolních akcí a soutěží. V odpoledních hodinách zajišťuje v rámci školní družiny zajímavé zájmové kroužky a aktivity.

S podrobnějším systémem a strukturou celé školy se lze seznámit na webu www.skola-pri-fn-plzen.cz.

Sportovní talent AIS

V této rubrice představujeme talentované jedince, kteří reprezentují Plzeňský kraj.

Simona Spěšná (15 let), studentka Gymnázia Františka Křižíka v Plzni. Závodí za MS Bike Academy.
V roce 2018 se stala mistryní Evropy a získala bronzovou medaili v cyklistických závodech MTB XCO. Navíc byla čtyřnásobnou přebornicí České republiky v terénu i na silnici.

Úspěchy v roce 2019:
- 1. místo na Hrách letní olympiády dětí a mládeže ČR
- Vítězka ankety Sportovec Plzně 2018
- Reprezentantka ČR

Simona Spěšná patří mezi sportovce, které podpořil Plzeňský kraj prostřednictvím Akademie individuálních sportů Plzeňského kraje. Akademie pečuje o talentované sportovce reprezentující Plzeňský kraj na mezinárodní úrovni.

Interna C v Rokycanech opět v provozu

Rokycanské nemocnici se podařilo navýšit počet sester a ošetřovatelského personálu, a mohla tak na přelomu roku opět otevřít lůžkovou stanici C interního oddělení. Ta byla od roku 2017 z důvodu nedostatku nelékařských zdravotníků zavřená. Opětovným zprovozněním se navýšila nejen kapacita oddělení, ale zlepšil se i komfort pacientů. Společně s listopadovým nákupem nových elektricky polohovatelných lůžek je to další krok ke zlepšení kvality poskytované péče. „Po dobu omezení se akutní pacienti hospitalizovali i na lůžkách stanice A, která je jinak určená hlavně ošetřovatelské péči a jsou tam i sociální lůžka. A někdy bylo i nutné uložit na jednom pokoji až pět pacientů. Nyní budou akutní pacienti už zase jen na stanicích B a C a na každém pokoji maximálně po třech," uvedl ředitel nemocnice Jaroslav Šíma s tím, že ideálním rozložením pacientů se zlepší podmínky i pro samotný personál. Nemocnice hledá všeobecné i praktické sestry a ošetřovatelky i nadále. V souladu s rozhodnutím ministerstva zdravotnictví hodlá totiž dále otevřít i zcela nové oddělení následné péče. Nová kapacita by měla mít až 30 lůžek. „Zprovoznit nové oddělení je dlouhodobým záměrem nemocnice, neboť na Rokycansku tento typ péče a lůžek chybí. Proto Plzeňský kraj už v minulosti finančně pomohl rekonstruovat prostory ve čtvrtém podlaží lůžkového traktu," říká radní Plzeňského kraje pro oblast zdravotnictví Milena Stárková. Část sester už nemocnice pro nové pracoviště má. „Věřím, že další se nám podaří přijmout letos v prvním pololetí. Kromě konkurenčních mzdových podmínek a zaměstnaneckých benefitů nabízíme náborový příspěvek i pomoc s hledáním bydlení," doplňuje Jaroslav Šíma.

Vzdělávání mediků v oborech interny a chirurgie

Domažlická, Stodská a Rokycanská nemocnice mohou dál vzdělávat lékaře v základním kmeni interním a chirurgickém a Stodská nemocnice rovněž i v kmeni gynekologicko-porodnickém. Rozhodnutí o prodloužení stěžejních vzdělávacích akreditací obdržely nemocnice od Ministerstva zdravotnictví ČR v závěru loňského roku. Akreditace pomáhají nemocnicím přilákat mediky. „Vzdělávací akreditace jsou nezbytné k tomu, aby se absolventům lékařských fakult, když u nás pracují, započítávala praxe do povinného předatestačního vzdělávání," vysvětluje ředitel Stodské nemocnice Alan Sutnar. „Nemocnice, které akreditace nemají, musí mladé lékaře na tyto povinné praxe posílat do jiných zařízení, což není ani pro samotné absolventy ani pro jejich zaměstnavatele úplně ideální stav." Vzdělávací akreditace jsou rovněž zárukou, že daný obor má v nemocnici vysokou úroveň. „Pro udělení akreditace je třeba doložit, že nemocnice má zkušené lékaře s dlouhodobou praxí, kteří dokáží předávat mladším kolegům své znalosti a zkušenosti, že má kvalitní přístrojové vybavení a zázemí a rovněž provádí dostatečný počet léčebných výkonů, aby se lékař před atestací skutečně setkal s dostatečným množstvím diagnóz a pacientů," vysvětluje ředitel Domažlické nemocnice Petr Hubáček. Ministerstvo vydává akreditace zpravidla na období pěti let a následně je na žádost nemocnic obnovuje. „Jsme rádi, že jsme tyto stěžejní akreditaci obhájili. Jednáme s třemi absolventy, kteří u nás chtějí pracovat a připravovat se na atestaci. Takto věřím, že náš tým posílí," upozorňuje na význam ředitel Rokycanské nemocnice Jaroslav Šíma. Akreditace základních kmenů interního a chirurgie jsou v případě okresních nemocnic těmi nejdůležitějšími. Nemocnice Plzeňského kraje ale mají a obhajují i akreditace pro další obory.

Projekt FIRST RESPONDER se otevřel veřejnosti

V systému First responder (FR) jsou začleněni zaměstnanci zdravotnické záchranné služby a členové různých složek integrovaného záchranného systému. Od ledna letošního roku jsou školitelé z Výcvikového a vzdělávacího střediska Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje připraveni přizvat dobrovolníky z řad široké veřejnosti, kteří mají zájem stát se FIRST RESPONDEREM. Smyslem tohoto programu je začlenit laickou veřejnost žijící v odlehlejších oblastech kraje do záchranného řetězce. Cílem je zvýšit šance na přežití postiženého člověka, který bojuje o život. Aktivování FR je realizováno prostřednictvím mobilní aplikace. Systém automaticky vyhledává FR nacházejícího se v okolí události s život ohrožujícím stavem a následně jej na místo naviguje. Zde FR poskytuje kvalifikovanou pomoc před příjezdem zdravotnické záchranné služby.

Jak se stát first responderem

Máte chuť, odhodlání i odvahu, umíte zachovat chladnou hlavu a rychle se rozhodovat ve vypjaté situaci? Chcete se naučit něco nového a stát se platným členem záchranného řetězce? Myslíte, že jste schopen poskytnout první pomoc člověku, u kterého došlo k náhlému selhání základních životních funkcí, do příjezdu profesionálních výjezdových skupin záchranné služby?

Pokud jste na všechny otázky odpověděli Ano, zaregistrujte se na webové adrese **fr.zzspk.cz**.

Rokycanská krev pomůže pacientům s nejtěžšími diagnózami

Krev rokycanských dárců pomáhá od února nejen operovaným a urgentním pacientům Rokycanské nemocnice, ale nově také pacientům s nejtěžšími diagnózami z celé České republiky. Transfuzní oddělení Rokycanské nemocnice totiž uzavřelo smlouvu s novým zpracovatelem a odběratelem krve, kterým je přední české zdravotnické a výzkumné medicínské zařízení Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN). Nahradí dosavadního plzeňského partnera, který si vytvořil dostatečné vlastní zdroje a krev rokycanských dárců už nepotřebuje. „Při ukončení spolupráce v Plzni jsme oslovili z možných zpracovatelů primárně nemocnice v Praze, protože jsou nejlépe dopravně dostupné a kvůli soustředění komplikovaných případů je tam velká poptávka po krvi z celé země," říká primářka oddělení Miroslava Padrtová. Ze zájemců pak vybrali Všeobecnou fakultní nemocnici. Nabídla nejlepší podmínky a má zájem odebírat větší množství krve než dosavadní odběratel. „Ale především s respektem k našim dárcům mohu zaručit, že jejich krev bude zachraňovat životy pacientů z celé země včetně našeho regionu," doplnila lékařka s tím, že nemocnice patří ke špičce české medicíny a například v oblastech nádorových onemocnění, kardiovaskulárních chorob, chorob krve a krvotvorných orgánů či metabolických poruch léčí nejkomplikovanější české pacienty. Pro dárce krve z Rokycanska se změnou partnera nic nezmění. Odběrové dny i časy zůstávají stejné. Odběrové centrum v současnosti eviduje přes 1 300 pravidelných dárců, kteří každoročně i s prvodárci odevzdají 1 100 až 1 300 litrů krve.

Pavel ČÍŽEK
(STAROSTOVÉ A PATRIOTI)
náměstek hejtmana pro oblast dopravy

Marcela KREJSOVÁ
(ODS)
náměstkyně hejtmana pro oblast ekonomiky, investic a majetku

David KLÍMA
(TOP 09)
člen Výboru pro regionální rozvoj a fondy EU

Ivana BARTOŠOVÁ
(KPPK)
náměstkyně hejtmana pro oblast školství a cestovního ruchu

Lednový Hyde Park Plzeňského kraje byl věnován otázkám regionálního rozvoje. Co si vůbec jednotliví politici představí, když se řekne rozvoj regionu?

KREJSOVÁ: Samozřejmě si pod tím představím rozvoj celého kraje. Tedy nikoli jen venkova, ale i podporu a rozvoj podnikání, zemědělství, vzdělávání, kultury. Zkrátka tak, aby se povznesl celý region.

BARTOŠOVÁ: Vnímám to podobně. V první řadě je to rozvoj ekonomiky, ale lidé musejí bydlet a kvalitně žít, musí mít kvalitní zdravotnictví, vzdělání, kulturu, volný čas. Zkrátka je to věc komplexní.

VANKA: Pohled každého člověka je subjektivní. Je ovlivněn tím, kde žiju právě já, jaké mám požadavky, co bych si přál.

TRHLÍK: Plzeňský kraj je kraj venkovský a jde především o udržitelnost rozvoje venkova. Klíčové je mimo jiné mít tam pracovní příležitosti, protože jedině tak tam udržíme lidi.

ČÍŽEK: Já si pod regionálním rozvojem představím hlavně práci stovek lidí, kteří ji dělají zadarmo a ve svém volném čase. Mám na mysli obecní zastupitelstva, která rozhodují o tom, jak se bude rozvíjet jejich obec. A to je to největší bohatství, které regionální rozvoj má. Stát by jim všem měl poskytnout dostatek finančních prostředků z rozdělení daní. Kraj by pak měl řešit teprve to, co je nad síly jednotlivých obcí: nové silnice, dopravu, kulturu.

KLÍMA: Pro mne je to práce v místě, které mám rád a kde žiju. A to nezáleží jen na úřednících, ale také na všech lidech, kteří tu žijí. Kraj by jim měl být maximálně nápomocen.

GRÜNER: Náměstkem hejtmana pro regionální rozvoj jsem už dvanáctým rokem a všechno, co zde zaznělo, řešíme. V posledních pěti, šesti letech jsme ale přešli od plošné podpory k podpoře cílené do dvacetikilometrového okruhu kolem Plzně. Logickým důsledkem je, že se nám vylidňuje venkov. Mladí lidé se stěhují do toho aglomeračního okruhu kolem Plzně a k dálnici. Tady mají práci a snazší život. Plzeňská aglomerace má podle posledních údajů skoro 400 tisíc obyvatel, přičemž celý kraj jich má zhruba 580 tisíc. Mám strach, aby venkov brzy neskončil tak, že tu budou žít jen senioři a pár lidí, kteří se o ně nebudou umět postarat.

VANKA: Já vidím největší potíže v pásu Planá – Lestkov – Kokašice a směrem na Žihli. Tento pás se vylidňuje vůbec nejvíc.

GRÜNER: A přitom je tam velmi krásně! Ale není tam práce a všude je daleko. A tak mladí lidé celkem logicky jdou za snazším životem.

Máte nějaké tipy, třeba ze zahraničí, jakou cestou se ubírat, jak venkov udržet, jak na něj dostat zpátky mladé lidi?

KREJSOVÁ: Kraj má několik dotačních titulů směřovaných pouze na pomoc obcím: na vodohospodářskou infrastrukturu máme letos 85 milionů a vedle toho 115 milionů v programu rozvoje a stabilizace venkova. Dalších 40 milionů máme na odstraňování havarijních stavů. Dva dotační tituly máme pro dobrovolné hasiče, dohromady je to 25 milionů. Na cyklostezky dáváme peníze, investujeme do silniční infrastruktury, protože je třeba, aby se lidé dobře dostali, kamkoli potřebují. Budujeme internetovou síť, na kterou se mohou napojovat obce, aby na venkově mohli žít lidé, kteří pracují z domova prostřednictvím internetu.

VANKA: Základem na vesnicích je voda, kanalizace a řešení odpadních vod. Je tedy otázkou, zda nevzít peníze z oblasti zábavy, jako jsou cyklostezky nebo kultura, a dát je do výstavby vodohospodářské infrastruktury. Částka 85 milionů je sice hezká, ale když si spočítáte, co všechno je třeba vybudovat, tak to budeme stavět třicet, čtyřicet let.

GRÜNER: To není jen o kraji, ale především o státu. My jenom sanujeme to, co stát není schopen vyřešit.

KREJSOVÁ: To je jedna věc. A druhá věc je, že my si sice můžeme říct, kolik činí naše potřeby – ale kdo ty stavby postaví? Musí to být v daném roce realizovatelné. Stavby za 85 milionů jsou proveditelné. Na víc kapacity stavebních firem nestačí.

TRHLÍK: Peněz nikdy nebude dost, to víme všichni. Na vodohospodářskou infrastrukturu ale lze získávat peníze i z fondů ministerstev ŽP a zemědělství. Pro získávání peněz se obcím vyplatí, aby se sdružovaly, aby měly někoho, kdo jim s granty pomůže a poradí.

Pohled každého člověka je subjektivní. Je ovlivněn tím, kde žiju právě já, jaké mám požadavky, co bych si přál.

Petr Vanka

Řada z vás má zkušenosti z postu starosty či místostarosty na venkově. Podělte se s námi o skutečně konkrétní postřehy, jak jste zmiňované problémy řešili u vás. Co vám fungovalo, co se vám osvědčilo?

GRÜNER: Když u vás není žádná práce, jste na rozhraní čtyř

Ivo GRÜNER (ČSSD)
náměstek hejtmana pro oblasti regionální rozvoj, fondy EU a informatiku

Petr VANKA (ANO)
zastupitel Plzeňského kraje

František TRHLÍK (KSČM)
zastupitel Plzeňského kraje

krajů a nejbližší práci máte ne v tom svém, Plzeňském, ale třeba v Ústeckém, odcházíte. Byť je u nás v Žihli nádherně, máme školu, školku, čistý vzduch… Ale pokud lidé nemají důvod tu žít, odejdou. A proto jsme začali podporovat různé volnočasové aktivity a kroužky, a dokonce máme i vlastní pěvecký sbor.

KLÍMA: Jednoznačně podpora bydlení. Pokud ho nenajdou ve své vesnici, odejdou jinam. Pak potřebujete tu školku, abyste měli kam dát děti. Třetí věc je, aby se z té vesnice dostali pohodlně někam za prací a až z té práce přijedou, aby si mohli v místě zajít na poštu, a ne že nejbližší pošta je až v Klatovech.

ČÍŽEK: Když se mladí lidé rozhodují, kde budou bydlet, jsou pro ně důležité dvě věci: škola a školka a jak ta obec vypadá. Tady bych apeloval na obecní zastupitelstva: opravte si návsi! Už se nemůžeme vymlouvat na zanedbanost. Další věc, která se nám osvědčila, je mít nějaké místo setkávání, kde se lidé mohou věnovat svým aktivitám, včetně kroužků pro děti. A co hlavně se nám osvědčilo, byla výstavba bytů pro seniory. Když jsme je vybudovali, rázem se uprázdnilo množství nemovitostí, kam se vrátily jejich děti nebo vnoučata, anebo si je koupil někdo, kdo se k nám přistěhoval.

TRHLÍK: U nás na celém správním území nebyla infrastruktura, z evropských peněz jsme rekonstruovali školku, zrekonstruovali a zateplili jsme kulturní dům, kde se dnes scházejí různé spolky, v našich šesti obcích jsme postavili pět úplně nových kluboven – míst setkávání, kde fungují další místní spolky, Osadní výbory včetně toho, že se tu například konají svatby. Starostou jsem páté volební období, před tím jsem byl místostarostou. Když jsem nastoupil, měla naše obec majetek v hodnotě 27,5 milionu korun. Dnes máme 218 milionů. Škoda, že spousta obcí nevyužila evropských dotací. Ano, bylo to náročné i riskantní, ale bez nich bychom takových proměn nedosáhli. Dneska ale už pro venkov evropské peníze moc nejsou. Čeho ale obce mohou využít, to jsou dobře fungující Místní akční skupiny na celém území kraje. Mají nejen dobrovolníky, ale především v tomto plánovacím období poprvé rozdělují poměrně velké peníze!

Několikrát tu zaznělo využití volného času, především pro děti. To jsou tedy různé spolky, střediska volného času nebo základní umělecké školy. Jak tohle všechno kraj podporuje?

BARTOŠOVÁ: Zřizujeme několik středisek volného času, spolupracujeme s domy dětí a mládeže, které zřizují samy obce, a vypisujeme dotační tituly pro spolky, které na venkově nabízejí volnočasové aktivity.

Nejde ale jen o to, aby byla krásná vesnice či městečko, ale důležitý je i vzhled jeho okolí. Tedy krajina, to, co je mezi vesnicemi. Jak kraj podporuje drobné lokální zemědělce, kteří krajinu utvářejí?

GRÜNER: Významnou podporu malým zemědělcům nyní nabízejí především Místní akční skupiny. My chceme pro malé zemědělce vytvořit e-shop, aby mohli prodávat své produkty. Jejich produkty bychom rádi nabídli našim školám nebo nemocnicím. Problém ale je, že se změnou technologií ubylo pracovníků v zemědělství. Další ranou byla státní podpora energetickým plodinám, jako je řepka, kukuřice a podobně, a zároveň fakt, že mnoho zemědělských podniků patří někomu, kdo v tom místě nežije a je mu celkem jedno, jak to tam v reálu vypadá. Všechno je především o lidech – aby se snažili, aby v místě, kde žijí, bylo hezky.

BARTOŠOVÁ: Zaměřit bychom se měli také na podporu ekologického zemědělství. To je obor, který může oslovit i mladé lidi. A s tím souvisí vzdělávání na středních zemědělských školách. Některé nedávno akreditovaly studijní obor Farmář, což pomůže najít další odborníky, kteří na venkově zůstanou.

Mám strach, aby venkov brzy neskončil tak, že tu budou žít jen senioři a pár lidí, kteří se o ně nebudou umět postarat.

Ivo Grüner

Další palčivou otázkou je bezpečnost. Jakou pomoc obcím nabízí kraj v této oblasti?

BARTOŠOVÁ: S rozvojem průmyslových zón sem přišla řada cizinců, kteří se s místním obyvatelstvem ne vždycky sžili a řada místních je považuje za hrozbu. Já si myslím, že se to časem usadí, pokud tito cizinci dostanou možnost, aby sem za nimi přišly jejich rodiny a oni se tu mohli opravdu usadit a žít. Snažíme se tedy tlačit na to, aby nabídky zaměstnání dostávaly celé rodiny, aby cizinci mohli dosídlit ty oblasti, které se vylidňují a které dosídlit potřebujeme.

Hyde Park vedla Markéta Čekanová

Celý Hyde park můžete zhlédnout na a **Plzeňského kraje**

www.youtube.com/plzenskykraj_cze

Změny jízdních řádů autobusů od 1. března

K 1. březnu 2020 dojde na vybraných linkách autobusové dopravy k úpravám, které reagují na podněty zaslané k velké optimalizaci dopravy realizované od 15. prosince 2019.

Jde o poslední změny dopravce ČSAD autobusy Plzeň. Od 14. června 2020 vyjede v Plzeňském kraji na všechny linky hrazené Plzeňským krajem dopravce ARRIVA Střední Čechy s novými autobusy. Podrobnosti změn najdete v dalších číslech Měsíčníku Plzeňského kraje.

Jižní Plzeňsko
• zavedení spoje v pracovní dny v 5:55 z Přeštic do Plzně na Bory a zpět v 6:15
• nový spoj v pracovní dny v 17:05 z Plzně přes Štěnovice do Nebílovského Borku
Klatovsko
• spoj 433690/5 bude mírně uspíšen a zajede ke Klatovskému gymnáziu
• spoj 433690/6 bude uspíšen tak, aby přijel do Sušice v cca 7:45
• spoje linky 433590 budou v ranní špičce mírně uspíšeny
• spoje 433520/4 a 433620/4 pojedou později s ukončením v Petrovicích u Sušice a přestupem na linku 435040
• drobné úpravy jízdních dob linek Klatovy – Sušice (433690) a Klatovy – Staňkov (432020)
Domažlicko
• drobné úpravy jízdních dob linky 400360 (zejména po Klatovech – velký nástup cestujících)
• spoj 400070/5 pojede přes Nový Dvůr, Zahořany obslouží spoj 400030/6

SÚSPK kácí stromy okolo silnic

Mírnější průběh letošní zimy využívají pracovníci SÚSPK k úpravám porostů podél silnic. Jedná se o kácení suchých, převážně ovocných stromů. Úpravy probíhají po celém území Plzeňského kraje a budou trvat po období vegetačního klidu. „Během druhé půlky loňského roku jsme společně s kolegyní jezdily postupně po všech silnicích II. a III. tříd, kde jsme suché stromy označily číslem," řekla Michaela Racková, vedoucí střediska péče o zeleň SÚSPK. „Číslování začíná na každém okrese od nuly. Strom jsme vyfotily a snímek spolu s údaji o druhu stromu a obvodu kmene poslaly přes mobilní aplikaci do elektronického informačního systému. Podle souřadnic GPS se údaje zobrazily příslušnému středisku SÚSPK." O kácení všech vytipovaných stromů bylo řádně zažádáno dle zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny na příslušném obecním či městském úřadě. Kácení provádí samo středisko. V některých případech na Klatovsku a Domažlicku vypomáhá dodavatelská firma. Důvodem je vyšší počet suchých stromů v těchto lokalitách. „V mnoha případech nám byla příslušným úřadem nařízena zároveň náhradní výsadba. Ta se uskuteční v letošním roce," doplnila Michaela Racková.

Soutěžíme
s měsíčníkem

Soutěžní otázka v tomto čísle zní: V jakém roce nastoupil jako jedna z hlavních postav Ondřej Sokol do seriálu Ordinace v růžové zahradě?

Odpovědi zasílejte do **27. 2. 2020** pod heslem **„Celebrity“** na adresu: Krajský úřad Plzeňského kraje, Odbor kancelář hejtmana, Škroupova 18, 306 13, Plzeň nebo na: redakce@plzensky-kraj.cz

Soutěžíme o 3x 2 vstupenky.

Podmínky soutěže naleznete na www.plzensky-kraj.cz.

Správná odpověď z minulého čísla: Zařízení, díky kterému si vyzvednete čipovou kartu se skipasem po příjezdu do střediska a můžete jít rovnou lyžovat, se nazývá: **pick-up box**.

Výherci z minulého čísla:
Petr Nádeník
Radka Černá
Jiří Stieber

PLZEŇSKÝ KRAJ

KRAJSKÝ PŮLMARATON PLZEŇSKÉHO KRAJE

18. 4. 2020

Areál Škodaland, Plzeň

TRATĚ

- Půlmaraton
- OMEXOM Krajská desítka
- Krajská šestka
- Týmový běh
- Dětské běhy

WEB

pulmaraton.plzensky-kraj.cz

FB

FB.com/pulmaraton.plzenskeho.kraje

NET4GAS

OMEXOM

RUNLAND · Plzeňský Prazdroj · Parkový koník Lvíček · Hotel Panorama · Městská policie Plzeň · Sportovní výživa www.ptservis.cz · auto kunc · Cryo · Johnny servis · TRIMM · KWK FIT fitness studio pro každého · Vodárna Plzeň · PEŠEK · InterCora